

Алла НЕШКРЕБА

ТЕМА
«СПІЛЬНОКОРЕНЕВІ
СЛОВА Й ФОРМИ
СЛОВА»
(5 клас)

Найгарніша мама
(казка)

Випало Совеня із гнізда та й повзає. Далеко забилось, не може знайти рідного гнізда.

Побачили птахи малого – некрасивого, з великою голівкою, вухатого, банькатого, жовторотого.

Побачили та й питають, дивуючись:

- Хто ти такий, де ти взявся?

- Я Совеня, – відповідає мале. – Я випало з гнізда, не вмію ще літати і вдень дуже погано бачу. Я шукаю маму.

- Хто ж твоя мама? – питає Соловей.

- Моя мама Сова, – гордо відповідає Совеня.

- Яка ж вона? – питає Дятел.

- Моя мама найгарніша.

- Розкажи, яка ж вона? – питає Дрізд.

- У неї голова, вуха й очі такі, як у мене, – відповідає з гордістю Совеня.

- Ха-ха-ха! – зареготали Соловей, Дятел і Дрізд

- Та ти ж потвора. Виходить, і мати твоя така сама потвора.

- Неправда! – закричало Совеня

- Мама в мене найгарніша.

Почула його крик Сова, прилетіла потихеньку, взяла Совеня за лапку й повела до рідного гнізда. Совеня уважно подивилося на свою маму: вона була найгарніша.

Завдання

1. Що трапилося із Совеням?

2. Хто першим із птахів зустрівся з ним?

3. Яким словом охарактеризував свою маму малюк?

4. Як Соловей, Дятел і Дрізд відреагували на відповідь Совеняти?

5. Де ви у звичайному житті можете спостерігати подібні ситуації?

6. Чи правильно я зрозуміла, що казка вчить нас любити своїх матусь?

7. Дібрати до слова «*сова*» спільнокореневі слова та утворити форми слова.

8. Визначити, чи всі подані слова є спільнокореневими:

сова, совеня, сови, совати.

9. Утворити форми слів:

мати-
совеня-
гніздо-

10. Виконати розбір слів за будовою:

найгарніша, жовторотого, неправда.

11. Утворити ряд спільнокореневих слів зі словом «*птах*».

12. Розподілити слова на спільнокореневі та форми слів:
гніздо, гніздечка, у гнізді, гнізда;

голова, голівка, головатий, головою;

крик, кричати, від крику, криком.

ТЕМА «ГОЛОВНЕ І ЗАЛЕЖНЕ СЛОВО
В СЛОВОСПОЛУЧЕННІ»
(5 клас)

Соромно перед соловейком
(оповідання)

Оля й Ліда, маленькі першокласниці, пішли до лісу. Після втомливого шляху вони сіли на траві відпочити й пообідати.

Витягли з сумки хліб, масло, яєчка. Коли дівчатка вже пообідали, недалеко від них сів на дерево соловейко й заспівав.

Зачаровані прекрасною піснею, Оля й Ліда боялись поворухнутись. Соловейко перестав співати.

Оля збрала недоїдки й шматки газети, кинула під кущ. Ліда забрала недоїдки, загорнула в газету й поклала в сумку.

- Навіщо ти забрала сміття? – запитала Оля.

- Це ж у лісі... Ніхто не бачить...

- Соромно перед соловейком... – тихо відповіла Ліда.

Завдання

1. Скільки років було Олі та Ліді?

2. Куди вони вирушили?

3. Чим були зачаровані дівчатка в лісі?

4. Як ви ставитеся до вчинку Олі?

5. Чому Ліді стало соромно перед соловейком?

6. Що б ви порадили своїм одноліткам, котрі збираються на відпочинок до лісу?

7. Визначити в словосполученнях головне і залежне слово, усно дати характеристику одному з них:

сів на дерево, шматки газети, прекрасною піснею.

8. Чи є словосполученнями пари слів:

на траві, зачаровані прекрасною, боялись поворухнутися?

9. Виписати словосполучення з перших двох речень, вказати вид.

10. Якими частинами мови є головне та залежне слово в словосполученнях:

маленькі першокласниці, забрала сміття, спів соловейка?

11. Утворити з поданих слів словосполучення:

<i>Соромно</i>	<i>тихо</i>
<i>Відповіла</i>	<i>в сумку</i>
<i>Поклала</i>	<i>перед соловейком</i>

12. Узгодити в роді, числі та відмінку головне і залежне слово в словосполученнях: *загорнула (газета), кинула (куш), слухали (соловейко).*

ТЕМА «РЕЧЕННЯ, ЙОГО ГРАМАТИЧНА ОСНОВА (ПІДМЕТ І ПРИСУДОК)» (5 клас)

Як хлопці мед поїли (оповідання)

Мати послала Олега і Романа до дідуся. Він у сусідньому селі живе. Зраділи хлопці: давно не були в дідуся.

У нього в садку яблука смачні, ото вже поласуємо, думають. Принесли дідусеві нову вишиту сорочку, що мати передала.

Подякував дідусь і каже:

- Ідіть, діти, в садок, ласуйте яблуками.

Побігли хлопці у садок, наїлися яблук.

Дідусь поставив на столі тарілку меду. Взяли вони по ложці й не можуть більше.

Зібралися хлопці додому. Дав дідусь баночку меду й каже:

- Хай і мама покуштує.

Пішли хлопці. Дорога далека. Захотілося їсти. Сіли під вербою, з'їли трохи меду. Та й знову йдуть.

Захотілося їсти ще дужче. Ще сіли, наче й небагато з'їли, а меду лишилося тільки на денці. Ще раз сіли... Баночка стала порожня. Підійшли до хати, сіли під явором та й думають: «Що ж мама скаже?»

Вийшла мама з хати, дивиться – хлопці плачуть.

- Чого це ви плачете? – стривожилася мати.

Розповіли сини, як мед поїли. Мама зраділа, сміється. Хлопці дивуються, питають:

- Мамо, чого ви радієте?

- Того, що ви плачете...

Завдання

1. Де проживає дідусь Олега та Романа?

2. Чому зраділи хлопці?

3. Який подарунок від мами дідусеві принесли онуки?

4. Чим дідусь віддячив їй?

5. Як би ви повелися на місці хлопців?

6. Поясніть, чому мати зраділа, коли побачила, що сини плачуть?

7. Визначити в реченнях граматичні основи.

Побігли хлопці в садок, наїлися яблук. Дідусь поставив на столі тарілку меду.

Принесли дідусеві нову вишиту сорочку.

8. Виконати синтаксичний розбір речення.

Сіли під вербою, з'їли трохи меду.

9. Якими частинами мови в реченнях виражені головні члени?

Зібралися хлопці додому. Взяли вони по ложці меду й не можуть більше.

10. Визначити види присудків у реченнях.

Хлопці плачуть. Захотілося їсти. Дорога далека.

11. Утворити граматичні основи з поданих слів. З однією парою усно скласти просте поширене речення.

Сини, розповідати. Мати, зрадіти. Дідусь, давати.

12. Пояснити, чи є підметом слово «діти» у реченні:

Ідіть, діти, в садок ...